Ceza Bölümü 2010/5 E., 2010/5 K.

"İçtihat Metni"

Arapgir İlçe Jandarma Komutanlığı emrinde görevli sanık J.Uz. Çvş. F. Y. hakkında yapılan soruşturma sonucunda görevsizlik kararı veren 2. Ordu Komutanlığı Askeri Savcılığı'nca, dosyanın Arapgir Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmesi üzerine, 7.8.2004 günü, sanığın, aynı Komutanlık emrinde görevli yedi er ile birlikte, Sugeçti köyünde kaçak hint keneviri ekimi ihbarını araştırmak üzere göreve çıktığı sırada, dörtyüz elli adet hint keneviri bulup, bunları erlerin kucaklarında askeri araca taşırlarken erlerden bir kısmının geride kalması üzerine, bölgenin coğrafi durumu ve güvenlik nedeniyle biran önce araziyi terk etmek istediğinden ve erlerin can güvenliğini sağlamak amacıyla hızlı yürümeleri için geride kalan erleri birkaç kez uyardığı halde, mağdur J.Er S. İ.'nin geride kaldığını görünce mağdura bağırdığı sırada, çapraz vaziyette tuttuğu elindeki G-3 tüfeğinin birden patlayarak iki el ateş ettiği, çıkan kurşunlardan birinin mağdur S. İ.'yi 25 gün iş ve gücüne engel olacak şekilde sağ ayağından yaraladığı, böylece, sanığın tedbirsizlik ve dikkatsizlik neticesi yaralamaya sebebiyet vermek suçunu işlediği ileri sürülerek, eylemine uyan 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 459/2. maddesi uyarınca cezalandırılması istemiyle Arapgir Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 23.5.2005 gün ve E: 2005/47, K: 2005/20 sayılı iddianamesiyle kamu davası açılmıştır.

ARAPGİR ASLİYE CEZA MAHKEMESİ: 24.3.2009 gün ve E: 2005/22, K: 2009/20 sayıyla, 353 sayılı Yasa'nın 9. maddesi uyarınca, asker kişi sanığı, asker kişiye karşı işlediği ileri sürülen suç nedeniyle yargılama görevinin askeri yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, temyiz edilmeyen karar kesinleşerek, dava dosyası, 2. Ordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

2. ORDU KOMUTANLIĞI ASKERİ MAHKEMESİ: 9.12.2009 gün ve E:2009/453, K:2009/482 sayıyla, sanığa yüklenen eylemin, sanığın önleyici kolluk devriyesi görevini icra ederken meydana geldiği, bu görevin Jandarmanın mülki (idari) görevleri arasında bulunduğu açıklanarak, 2803 sayılı Yasa'nın 15. maddesi uyarınca, Jandarma personelinin askeri görevleri dışında kalan görevleri sırasında işledikleri suçlar nedeniyle yargılanmalarının adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, kararın temyiz edilmeyerek kesinleşmesi üzerine, dava dosyası, 2. Ordu Komutanlığı Askeri Savcılığı'nca, Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler; Ali Cengiz ÖZBEK, Ramazan ÖZKEPİR, Ahmet DURU, Hasan DENGİZ, Bilgin AK, Y. Sezai KARAA'nın, katılımlarıyla yapılan 1.2.2010 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME: Yapılan incelemede, usule ilişkin işlemlerde 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş Ve İşleyişi Hakkında Kanun'da belirtilen süre ve biçim yönünden bir eksiklik görülmediği, adli ve askeri yargı yerleri arasında Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu anlaşıldığından, esasın incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim G. Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ'ın adli yargı, Askeri Yargıtay Başsavcı Yardımcısı Özcan ERSAYIN'ın davanın çözümünün adli yargı yerinin görev alanına girdiğine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu Ve Yargılama Usulü Kanunu'nun "Askeri Mahkemelerin Görevleri" başlığı altında düzenlenen İkinci Bölümünde yer alan "Genel Görev" başlıklı 9. maddesinde; "Askeri Mahkemeler Kanunlarda aksi yazılı olmadıkça asker kişilerin askeri olan suçları ile bunların asker kişiler aleyhine veya askeri mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidirler" denilmektedir.

"Askeri suç" ise öğretide ve uygulamada:

a) Unsurları ve cezalarının tamamı Askeri Ceza Kanunu'nda yazılı olan, başka bir anlatımla, Askeri Ceza Kanunu dışında hiçbir ceza yasası ile cezalandırılmayan suçlar,

b) Unsurları kısmen Askeri Ceza Kanunu'nda kısmen diğer ceza yasalarında gösterilen suçlar,

c) Türk Ceza Kanunu'na atıf suretiyle askeri suç haline dönüştürülen suçlar, olmak üzere üç grupta mütalaa edilmektedir.

Ancak, sanık Jandarma Personeli olduğuna göre, Jandarmanın hangi nitelikteki görevler ile görevlendirildiğine ilişkin yasal düzenlemenin göz önünde tutulması, suça konu olayın meydana geldiği sırada yerine getirilmekte olan görevin, Yasa'da belirtilen görevlerden hangisine uygun olduğunun incelenmesi, görevli yargı yerinin buna göre belirlenmesi gerekmektedir.

2803 sayılı Jandarma Teşkilat Görev Ve Yetkileri Kanunu'nun 7. maddesinde, Jandarmanın sorumluluk alanlarında genel olarak görevleri:

a)Mülki görevleri;

b)Emniyet ve asayiş ile kamu düzenini sağlamak, korumak ve kollamak, kaçakçılığı men, takip ve tahkik etmek, suç işlenmesini önlemek için gerekli tedbirleri almak ve uygulamak, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinin dış korunmalarını yapmak,

c)Adli görevleri;

İşlenmiş suçlarla ilgili olarak kanunlarda belirtilen işlemleri yapmak ve bunlara ilişkin adli hizmetleri yerine getirmek,

d)Askeri görevleri;

Askeri kanun ve nizamların gereği görevlerle Genelkurmay Başkanlığı'nca verilen görevleri yapmak,

e)Diğer görevleri;

Yukarıda belirtilen görevler dışında kalan ve diğer kanun ve nizam hükümlerinin icrası ile bunlara dayalı emir ve kararlarla Jandarmaya verilen görevleri yapmak, şeklinde sayılmıştır.

Jandarma Teşkilatı Görev Ve Yetkileri Yönetmeliğinin, "Mülki Görevlerin Esasları" başlığı altında düzenlenen 45. maddesinde, "Jandarma:

a.Halkın can, ırz ve malını korur.

b.Suç işlenmesini önlemek ve kamu düzenini sağlamak için gerekli önlemleri alır

c.Asayişi ve gerek kamunun, gerekse kişilerin güvenliğini ve konut dokunulmazlığını korur.

d…

…….

e.Kamunun huzur ve sükununu bozan; kanunlara, nizamlara ve kamu düzenine aykırı bütün eylemlerin işlenmesine; yasa ve nizamlar gereğince engel olur.

……." denildikten sonra "Mülki Görevlerin Yürütülüş Esasları" başlığı altında düzenlenen 46. maddesinde, "Jandarma mülki görevlerini esas olarak;

a…

…… b.Önleyici kolluk görevini, kendi görev bölgesinde düzenli devriyeler gezdirerek aksaksız yürütmek

c.Hizmet sırasında dikkatli ve uyanık bulunarak herhangi bir suçun işlenip, işlenmediğini araştırmak, Devlete, kamu veya kişilere, mal ve eşyalara yönelik tehlike, sabotaj, kaza vb. durumlarda gecikmeksizin yardım etmek; kanuni gereğini yerine getirmek" şeklinde sayılmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, dosya içinde mevcut önleyici kolluk devriyesi hizmet kağıdına göre, sanığın olay günü, olay sırasında önleyici kolluk devriyesi olup "Sugeçti köyü Aliler mezrası dere yatağında hint keneviri araştırması yapmak, bölgeyi kontrol etmek" üzere yaya olarak görevlendirildiği, bu görevinin Jandarmanın askerlik görevi ile ilgili olmayıp mülki görevi ile ilgili olduğu anlaşılmıştır.

2803 sayılı Kanun'un 15 ve Yönetmeliğin 186. maddelerine göre jandarma personelinin ancak askeri hizmete ilişkin eylemlerinden dolayı askeri yargıya tabi bulundukları kuşkusuzdur.

Açıklanan nedenlerle, asker kişi sanığın mülki görevleri sırasında işlediği ileri sürülen suç nedeniyle hakkında açılan kamu davasının adli yargı yerinde görülmesi ve Arapgir Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ: Davanın çözümünde ADLİ YARGI yerinin görevli olduğuna, bu nedenle Arapgir Asliye Ceza Mahkemesi'nin 24.3.2009 gün ve E: 2005/22, K: 2009/20 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 1.2.2010 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.